

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w BIAŁYMSTOKU
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3**

PS-V.9421.3.12.2021.ETB

ZASADY UBIEGANIA SIĘ O UMIESZCZENIE W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ

Domy pomocy społecznej działają w oparciu o:

- 1) ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz.1876 ze zm.),
- 2) ustawę z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. z 2020 r., poz. 685),
- 3) rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz.U. z 2018 r. poz. 734 ze zm.).

Zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej **osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.**

Dom pomocy społecznej świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających, zwanych dalej „mieszkańcami domu”.

SKIEROWANIE DO DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ

W celu ubiegania się o pomoc w formie umieszczenia w domu pomocy społecznej **należy złożyć wniosek do ośrodka pomocy społecznej właściwego na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się lub miejsce pobytu w dniu jej kierowania, który na podstawie przeprowadzonego rodzinnego wywiadu środowiskowego podejmuje decyzję administracyjną o skierowaniu do domu pomocy społecznej i decyzję ustalającą opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej.**

ODPŁATNOŚĆ ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ

Pobyt w domu pomocy społecznej, jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca.

Opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wnoszą w kolejności:

- 1) mieszkaniec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka,
- 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi,
- 3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej
- przy czym osoby i gmina określone w pkt 2 i 3 nie mają obowiązku wnoszenia opłat, jeżeli mieszkaniec domu ponosi pełną odpłatność.

Opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wnoszą w wysokości:

- 1) mieszkaniec domu, nie więcej jednak niż 70% swojego dochodu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka, nie więcej niż 70% tego dochodu,
- 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi - zgodnie z umową zawartą w trybie art. 103 ust. 2:
  - a. w przypadku osoby samotnie gospodarującej, jeżeli dochód jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, jednak kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% tego kryterium,
  - b. w przypadku osoby w rodzinie, jeżeli posiadany dochód na osobę jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, z tym że kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie,
- 3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej - w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez osoby, o których mowa w pkt 1 i 2.
- 4) opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej mogą wносить osoby niewymienione w ust. 2.

ZWOLNIENIE Z OPŁATY ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ

- 1) Osoby wnoszące opłatę lub obowiązane do wnoszenia opłaty za pobyt mieszkańca domu w domu pomocy społecznej można zwolnić z tej opłaty częściowo lub całkowicie, na ich wniosek, po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego, w szczególności jeżeli:
  - wnoszą opłatę za pobyt innych członków rodziny w domu pomocy społecznej, ośrodku wsparcia lub innej placówce,
  - występują uzasadnione okoliczności, zwłaszcza długotrwała choroba, bezrobocie, niepełnosprawność, śmierć członka rodziny, straty materialne powstałe w wyniku klęski żywiołowej lub innych zdarzeń losowych,
  - małżonkowie, zstępni, wstępni utrzymują się z jednego świadczenia lub wynagrodzenia;
  - osoba obowiązana do wnoszenia opłaty jest w ciąży lub samotnie wychowuje dziecko,
  - osoba obowiązana do wnoszenia opłaty lub jej rodzic przebywała w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub placówce opiekuńczo-wychowawczej, na podstawie orzeczenia sądu o ograniczeniu władzy rodzicielskiej osobie kierowanej do domu pomocy społecznej lub mieszkańcowi domu,
  - osoba obowiązana do wnoszenia opłaty przedstawi wyrok sądu oddalający powództwo o alimenty na rzecz osoby kierowanej do domu pomocy społecznej lub mieszkańca domu.
- 2) Osobę obowiązaną do wnoszenia opłaty za pobyt mieszkańca domu w domu pomocy społecznej zwalnia się całkowicie z tej opłaty, na jej wniosek:
  - pod warunkiem że przedstawi prawomocne orzeczenie sądu o pozbawieniu rodzica władzy rodzicielskiej nad tą osobą i oświadczy, że władza rodzicielska nie została przywrócona albo prawomocne orzeczenie sądu o skazaniu za umyślne przestępstwo popełnione z użyciem przemocy na szkodę osoby obowiązanej do wnoszenia opłaty, jej małoletniego rodzeństwa lub jej rodzica. Zwolnienia te obejmują zstępnych osoby zwolnionej z opłaty za pobyt mieszkańca domu w domu pomocy społecznej.
- 3) Członków Korpusu Weteranów Walk o Niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej oraz działaczy opozycji antykomunistycznej i osoby represjonowane z powodów politycznych, obowiązanych do wnoszenia opłaty za swój pobyt w domu pomocy społecznej można zwolnić, na ich wniosek albo z urzędu, całkowicie albo częściowo z opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej. Przy podejmowaniu decyzji o całkowitym albo częściowym zwolnieniu z opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej albo o odmowie zwolnienia organ bierze pod uwagę możliwości i sytuację finansową gminy.

UMIESZCZENIE W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ

Osobę, wymagającą umieszczenia w domu pomocy społecznej, kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej, chyba że okoliczności sprawy wskazują inaczej, po uzyskaniu zgody tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego na umieszczenie w domu pomocy społecznej.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy przesłanki skierowania do domu pomocy społecznej spełniają jednocześnie osoby pozostające w związku małżeńskim lub rodzic z pełnoletnim dzieckiem, osoby te można skierować do jednego domu pomocy społecznej pomimo zakwalifikowania każdej z tych osób do różnych typów domów pomocy społecznej. Przepisy te mogą mieć zastosowanie również w przypadku, gdy jedna z osób jest już mieszkańcem domu pomocy społecznej.

W przypadku niezadowolenia z rozstrzygnięcia, osoba ubiegająca się o wsparcie może złożyć odwołanie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w ciągu 14 dni od dnia otrzymania decyzji za pośrednictwem ośrodka pomocy społecznej.

Decyzję o umieszczeniu w domu pomocy społecznej wydaje organ gminy prowadzącej dom pomocy społecznej lub starosta powiatu prowadzącego dom pomocy społecznej. W przypadku regionalnych domów pomocy społecznej decyzję wydaje marszałek województwa.

W przypadku, gdy przewidywany termin oczekiwania na umieszczenie w domu pomocy społecznej danego typu zlokalizowanym najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej wynosi ponad 3 miesiące, osobę kieruje się na jej wniosek do domu pomocy społecznej tego samego typu zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej, w którym przewidywany termin oczekiwania na umieszczenie jest krótszy niż 3 miesiące.

W sytuacji braku możliwości umieszczenia w domu pomocy społecznej z powodu braku wolnych miejsc, powiadamia się osobę o wpisaniu na listę oczekujących oraz o przewidywanym terminie oczekiwania na umieszczenie w domu pomocy społecznej.

TYPY DOMÓW POMOCY SPOŁECZNEJ

Domy pomocy społecznej, w zależności od tego, dla kogo są przeznaczone, dzielą się na następujące typy domów, dla:

- 1) osób w podeszłym wieku;
- 2) osób przewlekle somatycznie chorych;
- 3) osób przewlekle psychicznie chorych;
- 4) dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie;
- 5) dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie;
- 6) osób niepełnosprawnych fizycznie;
- 7) osób uzależnionych od alkoholu.

Dom pomocy społecznej może być prowadzony w jednym budynku łącznie dla:

- 1) osób w podeszłym wieku oraz osób przewlekle somatycznie chorych;
- 2) osób przewlekle somatycznie chorych oraz osób niepełnosprawnych fizycznie;
- 3) osób w podeszłym wieku oraz osób niepełnosprawnych fizycznie;
- 4) osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie oraz dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie.

Typy domów pomocy społecznej mogą być łączone w inny sposób pod warunkiem usytuowania każdego z nich w odrębnym budynku, świadcząc usługi na poziomie obowiązującego standardu odpowiednio dla każdego typu domu.

NADZÓR I KONTROLA

W województwie podlaskim funkcjonują 23 domy pomocy społecznej. Wszystkie podmioty prowadzące domy posiadają zezwolenie Wojewody Podlaskiego na ich prowadzenie na czas nieokreślony.

Nadzór i kontrolę w zakresie kierowania i umieszczania w domu pomocy społecznej sprawuje Wojewoda Podlaski przez uprawnionych pracowników Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku na zasadach określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz rozporządzeniu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2285).

Wykaz domów pomocy społecznej wpisanych do **Rejestru domów pomocy społecznej województwa podlaskiego** znajduje się w Biuletynie Informacji Publicznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w zakładce:

<http://puw.bip.gov.pl/prowadzone-rejestry/rejestr-domow-pomocy-spoecznej.html>.

Z-ca Dyrektora Wydziału
Polityki Społecznej

Mieczysława Nartowicz